

РЕШЕНИЕ

№ 721

гр. Варна, 02.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в публично заседание на първи февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Деспина Г. Георгиева
Членове: Златина Ив. Кавърджикова
мл.с. Ивалена Орл. Д,

при участието на секретаря Доника Здр. Христова
като разгледа докладваното от Златина Ив. Кавърджикова Въззивно
гражданско дело № 20213100502166 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по **въззивна жалба вх. № 292119/24.06.2021г.** от М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2, чрез адв. Б.Р., против решение № 261766/27.05.2021г. по гр.д. № 12194/2020г. на 24-ти състав на ВРС, с което е отхвърлен иска му срещу Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество за заплащане на сумата от **10 000 лв. /десет хиляди лева/**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в психически и емоционален стрес, опетняване честта, достойнството и доброто име на проверяваното лице, сиване на личния и професионалния му авторитет в резултат на образувано с решение от 13.03.2013г. производство за проверка установяване и отнемане на незаконно придобито имущество по реда на ЗОПДНПИ (отм.), ведно със законната лихва от 29.09.2015г. до окончателното изплащане на задължението, на осн. чл. 2а от ЗОДОВ и е осъден да заплати на Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество сумата от **100 лв. /сто лева/**, представляваща сторени по делото съдебно – деловодни разноски за юрисконсултско възнаграждение, на осн. 10, ал. 2 ЗОДОВ.

Първоинстанционният съд неоснователно е приел, че липсват незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органите и длъжностните лица по ЗПКОНПИ, които да обус.ят отговорността на Комисията по чл. 2а от ЗОДОВ.

Моли се обжалваното решение да бъде отменено и постановено друго, с което исковата претенция бъде уважена изцяло, ведно с присъждане на сторените разноски.

В срока по чл. 263, , ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от КПКОНПИ, чрез Г. Д.-Г., с адрес за призоваване гр. Варна, ул. „АЛ.К.“, № 17, ет. 1, в който оспорва подадената от М. ИВ. Н. въззивна жалба, като неоснователна. Първоинстанционното решение е обосновано и правилно и не страда от посочените пороци. Правилно ВРС е приел, че по делото не са установени незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи и длъжностни лица по ЗПКОНПИ. Не са налице и претърпени от Н. вреди, още повече, тези вреди да са в пряка причинно-следствена връзка с незаконосъобразни актове, действия или бездействия на Комисията или нейни органи.

Моли се поради неоснователността на въззивната жалба, първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Иска въззивникът да бъде осъден да заплати юрисконсултско възнаграждение. Страната поддържа становището си в представените по делото писмени бележки.

В о.с.з. на 01.02.2022г. представляващият ВОП-прокурор Росица Тонева изказва становище за неоснователност на въззивната жалба, намирайки обжалваното решение за валидно и правилно. Не са налице всички изискуеми предпоставки за ангажиране отговорността на въззиваемата страна.

ВОС прецени следното:

В исковата си молба срещу Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество /КПКОНПИ/ М. ИВ. Н. е предявил иск с правно осн. чл. 2а ЗОДОВ за заплащане на сумата от **10 000 лв.**, претендирана като обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в психически и емоционален стрес, опетняване честта, достойнството и доброто име на проверяваното лице, сриване на личния и професионалния му авторитет в резултат на образувано с решение от 13.03.2013г. производство за проверка установяване и отнемане на незаконно придобито имущество по реда на ЗОПДНПИ (отм.), ведно със законната лихва от 29.09.2015г. до окончателното изплащане на задължението.

Претенцията на ищеца се обосновава с отговорността на държавата за незаконната дейност на нейните органи и по-конкретно разпоредбата на член 2а ЗОДОВ, съобразно която Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органите и на длъжностните лица по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество, извършени при или по повод изпълнение на правомощията или службата им, който към изменението на ЗОДОВ от 19.11.2012г. е Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (ЗОПДНПИ), в сила от 19.11.2012г., отменен на 23.01.2018г.

В обстоятелствената й част ищецът М.Н. излага следните твърдения:

С постановление от 12.03.2013г. е бил привлечен като обвиняем по ДП № 233/2012г.

(ДП № 324/2012) по описа на ОД на МВР за престъпление по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК в качеството му на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение – Директор дирекция „Събиране” при ТД на НАП – Варна.

С писмо от 13.03.2013г. Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество КОНПИ е била уведомен от ВОП по реда на ЗОПДНПИ (отм.) за образуваното ДП, което било повод Комисията да образува административно производство. На същата дана е била образувана проверка за установяването на незаконно придобито имущество за периода от 27.11.2008г. до 13.03.2013г. Извършено било цялостно проучване на финансовото му и имотно състояние-доходите му, дяловете му в търговски дружества, недвижими имоти, движими вещи, в това число автомобили, заеми, кредити, сключени договори и др. При проверката била разкрита банкова и данъчно-осигурителна информация. Проверка била извършена и по отношение на съжителстващата на съпругески начала с него КР.ИВ.КР.. По този начин воденото срещу него ДП и образуваната срещу него и КР. КР. проверка от КОНПИ станали широко обществено достояние.

Комисията взела решение на 11.03.2015г. да бъде образувано срещу него производство по ЗОПДНПИ и внесла искане по чл. 37, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.) в съда и взела за обезпечаване на бъдещ иск срещу него и КР. КР. за отнемане на имущество на стойност 1506672.36лв., което искане е било уважено и постановено определение № 899/16.03.2015г. по ч.гр.д. № 832/2015г. по описа на ВОС, с което е било възбранено притежаваното от него недвижимо имущество-реална част с площ от 61кв.м. от ПИ с идентификатор № 10135.2526.16341 находящо се в гр. Варна, м. „Св.Никола“, магазин, ид.ч. от три апартамента, ид.ч. от два гаража и жилищна сграда, запорирани са два мотоциклета, автомобил, товарно ремарке, две негови банкови сметки в „Юробанк България“ АД, две негови разплащателни сметки и една на КР. КР. в „ПИБ“ АД, движими вещи в дома му. Въз основа на издадената обезпечителна заповед е било образувано изп.д. № 9042/2015г. на СИС при ВРС и обезпечителните мерки наложени.

На осн. чл. 57, ал. 1 вр. ал. 4 ЗОПДНПИ (отм.) подал декларация, представил доказателства и приложения, както и възражение по чл. 60, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.) относно неправилността на извода за наличие на обосновано предположение за незаконно придобито имущество. Доводите му не били обсъдени от органите на комисията, а исканията му мълчаливо отхвърлени.

С постановление от 08.07.2015г. на ВОП досъдебното производство е било прекратено срещу него по повдигнатото му обвинение на осн. Бл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, понеже не е извършил престъпление. Постановлението му е било връчено на 17.07.2015г. и влязло в сила на 24.07.2015г.

След като Комисията не предявила бъдещия иск, наложеното обезпечение било отменено с определение № 3387/29.09.2015г. Съдебният изпълнител отменил наложените обезпечителни мерки и изп.д. било прекратено, като му било връчено съобщение за това на 05.11.2015г. До момента обаче не бил получил препис от постановлението на КОМПИ за прекратяване на производството срещу него, водено по ЗОПДНПИ.

Твърди се, че за времето от 13.03.2013г. до 29.09.2015г. или до деня на заличаване на наложените възбрани и вдигане на запорите, органите и длъжностните лица по ЗОПДНПИ (отм.) са извършили незаконни действия спрямо проверяваното лице, изразяващи се в образуване на производство, извършване на проверка на имущественото му състояние въз основа на искания отправени до институции и органи, с което то е широко огласено, несъобразяване с възражението и представените към него доказателства по чл. 60 от закона, налагане на множество обезпечителни мерки, вкл. възбрана върху единственото му жилище, което го е лишило от доходи, вкл. и да полага труд и от правото да се разпорежда с имуществото си, провокирало е психически и емоционален стрес, опетнило е честта, достойнството и доброто име на проверяваното лице и е сринало личния и професионалния му авторитет, поради което се настоява за уважаване на претенцията в претендирания ѝ размер.

В срока по чл. 131 ГПК, ответникът КПКОНПИ оспорва предявения иск по основание и размер. Изтъква, че действията на Комисията, от които се твърди, че са причинени вреди, са предприети изцяло в съответствие със ЗОПДНПИ (отм.) и в тази връзка те не следва да се окачествяват като незаконни, предвид което липсва първата предпоставка за реализиране отговорността по ЗОДОВ.

По-конкретно се посочва, че Комисията е била надлежно сезирана с уведомление от съответния прокурор. Въз основа на решение и извършена проверка, тя е внесла искане за допускане на обезпечение, което съдът е счел за основателно. В хода на проверката е изискана информация от органи и институции, с което не следва да се счита, че производството е разгласено в обществото. Медийни публикации не са оповестявани от Комисията.

На проверяваното лице е предоставена възможност да вземе участие в производството, а направеното възражение, е съобразено от органите и длъжностните лица. Препис от решението не е връчено на ищеца, поради отсъствие на разпоредба създаваща задължение за това.

Поддържа се, че ищецът не е претърпял никакви вреди от действия на органите и длъжностните лица по ЗОПДНПИ (отм.). Същият е имал възможност да полага труд, да ползва движимото и недвижимото си имущество, а вредите, провокирани от воденото досъдебно производство, са обезщетени от Прокуратурата на РБ по реда на ЗОДОВ.

Въз основа на изложеното, доколкото липсват елементите от фактическия състав на предявения иск, се настоява за отхвърлянето му.

Прокуратурата на Република България, чрез прокурор Вълчева изразява становище за неоснователност на исковата претенция.

ВОС като обсъди становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Исковият период, за който ищецът претендира присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е от 13.03.2013г. до 29.09.2015г., които вреди се твърди да са

причинени от незаконосъобразни действия на органите и на длъжностните лица по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество, извършени при или по повод изпълнение на правомощията и службата им.

За посочения период в сила е Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, който е обн. с ДВ, [бр. 38](#) от 18.05.2012 г., в сила от 19.11.2012 г. и отм. с ДВ, бр. 7 от 19.01.2018г.

Видно от данните по първоинстанционното дело, на 12.03.2013г., М. ИВ. Н. е привлечен като обвиняем за престъпление по служба, на осн. чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК, извършено в качеството му на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение – Директор Дирекция „Събиране” в ТД на НАП – Варна. Престъплението попада в обхвата на чл. 22, ал. 1, т. 20 от ЗОПДНПИ (отм.).

Въз основа на уведомление от прокурор при ВОП, съгласно разпоредбата на чл. 25 от ЗОПДНПИ (отм.) е образувана пред Комисията проверка с протокол от 14.03.2013г. за наличието на значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице. За установяване източниците за придобиване на имущество на проверяваното лице са събрани сведения, както от органите, посочени в чл. 30 от ЗОПДНПИ (отм.), така и от ОД на МВР-Варна, Сл.по вписванията-Варна, ГД „Гражданска и въздухоплавателна администрация” и ЦРОЗ.

На осн. чл. 29 ЗОПДНПИ (отм.) Комисията е поискала разкриване на банкови тайни, които искания са удовлетворени въз основа на съдебни разрешения от компетентния съд.

С определение № 899/16.03.2015г. по ч.гр.д. № 832/2015г. на ВОС, въз основа на взето решение за внасяне искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество по реда на чл. 37, ал. 1 и внесено искане, съгласно нормата на ал. 3 от същата правна норма, е допуснато обезпечение на бъдещи иски за отнемане в полза на държавата на имущество на стойност 1 506 672, 36 лв., които ще бъдат предявени от КОНПИ срещу М. ИВ. Н. и КРИВ.КР., чрез налагане на възбрани върху осем недвижими имота, подробно индивидуализирани в искането, запор върху два мотоциклета, лек автомобил „Шкода“ модел „Суперб“ и върху товарно ремарке, запор върху четири банкови сметки, с титуляр М. ИВ. Н. и една с титуляр КРИВ.КР., както и запор на движими вещи-много златни бижута и скъпоценни камъни, открити при обиск. КРИВ.КР. е жена, съжителстваща на съпругески начала с М.Н. и която също е привлечена като обвиняем.

Допуснатите обезпечителни мерки са наложени по образуването за целта изп.д. № 9042/2015г. на СИС при ВРС.

След налагане на обезпечителните мерки, на осн. чл. 57 от ЗОПДНПИ (отм.), М.Н. е поканен да подаде декларация за имущественото си състояние и това на членовете на семейството, като на осн. чл. 60 от ЗОПДНПИ (отм.), на 24.03.2015г. му е осигурена възможност за участие в производството. Провереният се е възползвал от предоставената му възможност и на 04.06.2015г. е подал възражение, като е изказал несъгласие с изводите на Комисията за несъответствие между доходите му и притежаваното имущество,

представил е доказателства за произхода на средства, послужили за покупката на движимо и недвижимо имущество.

С постановление на прокурор при ВОП от 08.07.2015г. наказателното производство срещу М. ИВ. Н. за престъпление по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК, е прекратено. Видно от направената върху акта бележка, постановлението е връчено на М.Н. на 20.09.2015г.

Обезпечените бъдещи иски не са били предявени, а допуснатото обезпечение-отменено с определение № 3387/29.09.2015г. по ч.гр.д. № 832/2015г. на ВОС, влязло в сила на 20.10.2021г.

Комисията е постановила решение № 470/11.11.2015г. за прекратяване на производството за отнемане на незаконно придобито имущество срещу М. ИВ. Н. и КРИВ.КР., на осн. чл. 11, ал. 1, т. 4 вр. 21, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.), тъй като не е установено значително несъответствие в имуществата на проверяваните лица надвишаващо 250 000 лв. за проверявания период, по смисъла на § 1, т. 7 от ДР на ЗОПДНПИ (отм.), в ред. до изм. 103/2016г. Посочено е, че решението не подлежи на връчване и е необжалваемо.

Наложените възбрани са заличени и запорите вдигнати от ДСИ по изп.д.№ 9042/2015г. на СИС при ВРС, като исканията са разпратени на 03.11.2021г. .

Пред ВРС е изслушано заключение по допуснатата КСППЕ, дадено компетентно и безпристрастно, макар и оспорено от страна на КПКОНПИ. Вещите лица психолог и психиатър поддържат, че воденото срещу М.Н. наказателно производство е довело до остър дистрес и формиране на трайно психотравмено изживяване, протрахирало за дълъг период-години. Воденото срещу него производство по ЗОПДНПИ е довело до значително влошаване на неговото здравословно състояние-психическо и физическо. Промяната в житейската му ситуация и продължителното изживяване на дистрес са провокирали първоначално, в първите дни след обвинението, симптомите на Остра стресова реакция F43.2 по МКБ 10. Поради значимостта и продължителността на психотравмата, симптомите при ищеца продължили да персистират като разстройство в адаптацията с тревожно – депресивен синдром- F43.2 по МКБ 10. Това е довело до професионална и социална дезадаптация, до загуба на ценности, на емоционалния баланс и дефицит в стратегиите му за справяне. Персистира социален страх с прояви на сензитивност и мнителност към мнението на околните. Описаната тревожно-депресивна симптоматика хронифицира и изисква терапевтична намеса. И към момента продължителните стресогенни фактори поддържат при М.Н. симптомите на Смесено тревожно-депресивно разстройство F41.2 по МКБ 10. Състоянието е пряка последица от посоченото производство. В о.с.з. обясняват, че състоянието, следствие от производството по ЗОПДНПИ е протрахирало 6-8 месеца, като резултат от катастрофални за него стресови изживявания. До съществена степен се е променило ежедневието му, отношенията в семейството, връзките му с приятели, имиджа му в обществото. Изгубил надежда за бъдещето, бил в понижено настроение, чувствал недоверие, страх, че ще се случи нещо още по-лошо с близките му. Социално се оттеглил, отбягвал близки, познати. Имал е реактивно, психогенно състояние. От психологическа

гледна точка той е напрегнат, говори оживено, много емоционално разказва. В началото успявал да се контролира, но когато се потопил в ситуацията и възпроизвеждал събитията, ставал емоционално реактивен, преживявал отново събитията с подтиснато настроение. Все още е подтиснат, има усещане за липса на удоволствие от нещата около него, което е симптом на депресия. Актуалното му състояние е Тревожно-депресивен синдром. Помолена от страна на процесуалния представител на КПКОНПИ да разграничи производството по досъдебното производство и производството на Комисията по запориране на имуществото на ищеца, вещото лице д-р Т.А. заявява, че не е възможно да разграничи емоционалните преживявания. Те са свързани. Те са събрани у ищеца в едно и също събитие. И обследваният М.Н. не е могъл да разграничи отделните периоди. При прекратяване на отделното производство се е чувствал по-добре, но преживяванията му са кумулирани. Уволнението му е също голяма психотравма. Не може да се каже, че състоянието му вече се е възстановило.

Отново пред ВРС са изслушани водените от М.Н. свидетели С. Минчев Т.-без родство и дела със страните и Г. М. Н.-негова дъщеря.

Св. Тонев сочи, че до 2016г., когато М.Н. и КР. КР. се разделили, били близки приятелски семейства. След това семейството на свидетеля продължило да общува с М.Н.. През 2015г., в началото на лятото, приятелят му се решил да сподели, че когато веднъж отишъл на банкомат да тегли пари, получило се съобщение, че дължи около милион и половина лева и не може да изтегли пари. Показал му актът на КПКОНПИ, с който са му запорирани всички имущества, банкови сметки и искат да му отнемат в полза на държавата цялото имущество, което през живота си събирал. Казал му, че има финансови затруднения. Свидетелят знаел, че с КР. КР. от две години не били на работа, били отстранени и обвинени. Свидетелят виждал как емоционално страда, освен здравословно. Бил много общителен човек, но се затворил в себе си заради тези проблеми. Съсипвала го мисълта, че може да не е в състояние да издържа дори малолетното си дете. Понякога М. искал на заем малки суми. Не знае как се е издържало семейството през тези две години. Не могли да общуват нормално. Не можело тяхното семейство да ги покани на гости, не могли да излязат заедно, защото те не могли да си платят сметката. Изпаднал в депресия, пиел хапчета. Бил разтревожен още през 2013г. при ареста си, но понеже знаел, че е невинен имал сигурност, че ще бъде оправдан. През 2015г. при действията на КПКОНПИ, тогава не издържал и започнали неговите сривове в психиката, здравето, емоциите. От тогава не бил същия човек. При мисълта, че може да му бъде отнето цялото имущество, не можел да спи.

Св. Н.а твърди, че баща ѝ бил отстранен от НАП когато била на 25 години, а към момента на разпита е на 33 през 2021г.. Не знае дали имуществото му тогава било запорирано. Той ѝ споделил, че му е бил наложен огромен заповор две години по-късно, когато отишъл да тегли пари от банкомат и разбрал, че има наложен заповор за дължима голяма сума. В периода 2013г.-2015г. бил постоянно напрегнат, без работа, а с жена си имали малко дете. Побеляла му косата. Станал съвсем друг човек, затворил се, започнали здравословни проблеми. Променил се няколко месеца след като го били затворили. През 2015г., след

запора ѝ показал доклада на КПКОНПИ, за наложените запори. Не споделял, но му личало, че е притеснен. Наложило ѝ се да си мести квартира, но баща ѝ казал, че не може да помогне финансово и признал, че са му запорирани сметките. Знае, че след отстраняване от работа в НАП, баща ѝ не е работил. КР. КР. също работела в НАП до отстраняването си, едновременно с баща ѝ. От какво се е препитавало семейството от 2013г. до 2015г. свидетелката заявява, че не знае.

Съдът прави следните правни изводи.

Исковата претенция намира правното си основание в разпоредбата на чл. 2а от ЗОДОВ. Съгласно тази разпоредба държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органите и на длъжностните лица по [Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество](#), извършени при или по повод изпълнение на правомощията или службата им.

Както е посочено от ВРС, ЗОПДНПИ (отм.) регламентира трите основни етапа на развитие на законовата процедура за отнемане на незаконно придобитото имущество: 1) провеждане на предварителна проверка; 2) внасяне в съда на искане за обезпечаване на бъдещ иск и действия след налагане на обезпечителните мерки и 3) съдебно производство за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество.

Целта на проверката, извършвана от органите по ЗОПДНПИ, е установяване дали е налице значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице, т.е. дали имущественото му състояние може да бъде обяснено с конституционно признатите и законово регламентирани източници – предприемаческа дейност, упражняване на свободна професия, трудов или граждански договор, наследяване и пр., като определи пазарната стойност на имуществото.

Проверката по чл. 21 – 36 ЗОПДНПИ (отм.) започва с акт на директора на съответната териториална дирекция въз основа на възникнало законово основание за провеждането ѝ. Този акт в конкретния казус е протокол за започване на проверка № ТД 04 ВА/УВ-2102/14.03.2013г. Основанията за започване на проверката са разписани в чл. 22, ал. 1, чл. 23, чл. 24 ЗОПДНПИ (отм.). Едно от тях е привличане на едно лице като обвиняем за изрично посочени в закона престъпления. Видно от постановление за привличане на обвиняем, изд. от старши разследващ полицай при ОД на МВР-Варна на 12.03.2013г. М. ИВ. Н. е привлечен в качеството на обвиняем за престъпление по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК. Проверката ЗОПДНПИ (отм.) предхожда производството за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество, чието начало се поставя с искането за налагане на обезпечителни мерки от съда. Извършва се от органите на Комисията по чл. 13, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.).

Действително предмет на проверката е изясняване на произхода, начина на придобиване и преобразуването на имуществото на проверяваното лице за определен от закона срок (чл. 28 във връзка с чл. 27, ал. 3 ЗОПДНПИ(отм.)). Проверяващите събират необходимите сведения, като ползват както общодостъпна информация от различните

публични регистри, така и защитена информация, която се съхранява от други органи, институции или отделни лица. Източниците за придобиване на имуществото могат да се установяват и от прокуратурата, Министерството на вътрешните работи, Държавна агенция "Национална сигурност", органите по приходите и Агенция "Митници" при осъществяването на законово предоставената им компетентност (чл. 30 ЗОПДНПИ (отм.)). При извършването ѝ специализираните органи по закона могат да получават информация за имуществото на проверявания от други структури при спазване на Закона за защита на класифицираната информация и Закона за защита на личните данни. Разкриването на законово защитена информация като банкова и търговска тайна става след съдебно разрешение (чл. 29 ЗОПДНПИ (отм.)).

Крайният резултат от проверката мотивира Комисията да вземе решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество въз основа на доклад на директора на съответната териториална дирекция, когато от проверката са събрани достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито /чл. 37, ал. 1 от ЗОПДНПИ (отм.)/ или когато не са налице достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито, Комисията приема решение за отказ за образуване на производство по този закон и прекратяване на проверката или приема решение за връщане на преписката за събиране на допълнителни данни /чл. 37, ал. 5 от ЗОПДНПИ (отм.)/.

С решението на Комисията и подаване на искането за налагането на обезпечителни мерки започва производството по отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество. Съгласно нормата на чл. 60 от ЗОПДНПИ (отм.), след налагане на обезпечителните мерки комисията осигурява на проверяваното лице възможност за участие в производството, като бива уведомено и му се предоставя възможност за запознаване с всички материали, които се отнасят до него, и му дават едномесечен срок, за да направи възражения и да представи доказателства. В производството пред комисията проверяваното лице може да се представлява от адвокат или от друго лице по реда на Гражданския процесуален кодекс с писмено пълномощно.

След налагане на обезпечителните мерки органите по чл. 13, ал. 1 поканват проверяваното физическо лице да представи писмена декларация за всички факти и обстоятелства от значение за проверката, посочени в разпоредбата на чл. 57 от ЗОПДНПИ (отм.).

Видно М. ИВ. Н. е представил декларация по чл. 57 ЗОПДНПИ (отм.), възражения и писмени доказателства които сочат грешки в преценката на Комисията до сега и за произхода на средствата за придобитото в изследвания период имущество.

Последвало е решение № 470/11.11.2015г. на КОНПИ, с което производството е прекратено по отношение на М. ИВ. Н. и КР.ИВ.КР., на осн. чл. 11, ал. 1, т. 4, вр. чл. 21, ал. 2 от ЗОПДНПИ /отм./, защото не е налице значително несъответствие в имуществото на проверяваните лица.

Няма спор, че още преди това, на 29.09.2015г. обезпечението на бъдещ иск е

отменено и наложените запори и възбрани вдигнати.

Правилно ВРС си е задал въпроса дали извършените действия от органите на Комисията и длъжностните ѝ лица, са противоправни, като е достигнал до извода, че не са.

Вярно, че проверката е започнала въз основа на уведомление от прокурор с акт на директора на съответната териториална дирекция на законно възникнало основание за провеждането ѝ по чл. 22, ал. 1, т. 20 ЗОПДНПИ (отм.), а М.Н. е бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК. Събирането на данни от различни органи, вкл. и разкриването на банкова тайна е правомощие на Комисията, съобразено с чл. 29 и чл. 30 и сл. ЗОПДНПИ (отм.), чиято цел е да изясни произхода, начина на придобиване и преобразуването на имуществото по смисъла на § 1 ДР към ЗОПДНПИ (отм.), местонахождението му, стойността и основанията за придобиването му от проверяваното лице за определен от закона срок, за да може да се формира обоснован извод дали дадено имущество е законно или незаконно придобито. Не следва да бъде прието по делото, че на голям кръг лица, на които при или по повод изпълнение на служебните им задължения, е станала известна проверката на Комисията спрямо М.Н., същата е била широко огласена. Информацията, която става достояние на лицата, съдействали за снабдяване на Комисията с доказателства за доходите и имуществото на М.Н., при или по повод работата им са съгласили предварително, че нямат право да разгласяват служебно станала им достояние информация, съгласно текста на чл. 36 от ЗОПДНПИ (отм.). Ако все пак са я разгласили, отговорността не е на Комисията. Разкриването на информацията, поставена под специална законова защита (банкова тайна), е извършено въз основа на съдебни разрешения, дадени по реда на съответния закон.

Комисията е била компетентна да приеме решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество въз основа на доклад на директора на съответната териториална дирекция, но когато от проверката са събрани достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито и обезпечението и да иска от съда да наложи обезпечителни мерки за да се осигури реално изпълнение на евентуалното съдебно решение за отнемане на незаконно придобитото имущество.

Неправилно обаче е прието от съда, че законосъобразно в доклада на директора на съответната ТД, възприето и в решение № 87/11.03.2015г. от Комисията като собствени изводи е, че при проверката са събрани достатъчно данни, от които да се направи **обосновано предположение**, че изследваното имущество е незаконно придобито. Обоснованото предположение е налице, когато след проверка се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице, а значителното несъответствие според разпоредбата на § 1, т. 7 от ДР на ЗОПДНПИ (отм.) в ред. до ДВ № 103/2018г. е онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 250 000 лв. за целия проверяван период.

Тъкмо липсата на значително несъответствие е причината, довела до постановяване на решение № 470/11.11.2015г. и прекратяване на производството за отнемане на незаконно придобито имущество, образувано с решение № 87/11.03.2015г. на КОНПИ,

срещу М. ИВ. Н., а и КР.ИВ.КР..

Основателно е твърдението на ищеца още в исковата молба, че КОНПИ е направил погрешен извод, че притежаваното от него имущество е придобито на законно основание, с легални доходи и източници на финансиране, при което няма превишаване или несъответствие между доходи и притежавано имущество, като не е взета предвид и оценката на имуществото му, която не съответства на действителната стойност, поддържани като оплаквания във въззивната жалба. Няма значение, че обезпечението се допуска от съда. Това е така, но става по искане на Комисията, иницираща производство.

Налице е първата предпоставка за уважаване на иска, доколкото се установи противоправно поведение на Комисията, която е приела решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество от М. ИВ. Н..

Това действие на Комисията, според събраните гласни доказателства, чрез разпита на свидетелите С. М. Т. и Г. М. Н.а , като последните се ценят от съда с приложение на разпоредбата на чл. 172 от ГПК, но като непосредствени и убедителни е в пряка причинно-следствена връзка с претърпените от М. ИВ. Н. вреди, изразяващи се във влошено здраве, безсъние, изпаднал в депресия, пиел хапчета, бил напрегнат, разтревожен, че може да му бъде отнето имуществото, събирано цял живот. Налице е и втората предпоставка за уважаване на иска.

Налице е и третата-наличие на вреди. За установяване на вредите, претърпiani от М. ИВ. Н., съдът има предвид не само посочените вече по-горе свидетелски показания, но и заключението на вещите лица-психиатър и психолог, по допуснатата КСППЕ. Вещите лица сочат, че наказателно производство е довело до остър дистрес и формиране на трайно психотравмено изживяване, протрахирали за дълъг период- години, а воденото срещу него производство по ЗОПДНПИ е довело до значително влошаване на неговото здравословно състояние-психическо и физическо. Промяната в житейската му ситуация и продължителното изживяване на дистрес са провокирали първоначално, в първите дни след обвинението, симптомите на Остра стресова реакция F43.2 по МКБ 10. По-късно продължили да персистират като разстройство в адаптацията с тревожно –депресивен синдром- F43.2 по МКБ 10. Това е довело до професионална и социална дезадаптация, до загуба на ценности, на емоционалния баланс и дефицит в стратегиите му за справяне, изпитвал социален страх с прояви на сензитивност и мнителност към мнението на околните. Бил в понижено настроение, чувствал недоверие, страх, че ще се случи нещо още по-лошо с близките му, социално се оттегил, отбягвал близки, познати, имал реактивно, психогенно състояние. В началото на обследването Н. успявал да се контролира, но когато се потопил в ситуацията и възпроизвеждал събитията, ставал емоционално реактивен, преживявал отново събитията с подтиснато настроение. Все още е подтиснат, има усещане за липса на удоволствие от нещата около него, което е симптом на депресия. Актуалното му състояние е Тревножно-депресивен синдром. Вещото лице д-р Т.А. е заявила на съда, че не може да бъдат разграничени проявленията, следствие от воденото досъдебно производство и производството на Комисията по запориране на имуществото на ищеца, невъзможно е да

разграничи емоционалните преживявания. Те са свързани. Те са събрани у ищеца в едно и също събитие. И обследваният М.Н. не е могъл да разграничи преживяното в отделните периоди.

Съдът намира, че искът за присъждане на обезщетение е установен по основанията си. Следва да се произнесе по определяне на размера.

В утвърдената съдебна практика се приема, че справедливото обезщетяване, каквото изисква чл. 52 от ЗЗД, на всички неимуществени вреди, означава съдът да определи точен паричен еквивалент на болките и страданията на пострадалото лице във всеки отделен случай конкретно. Определената сума пари в най-пълна степен следва да компенсира вредите.

Има предвид продължителността на периода, в който за него са настъпили вредите. Настоящият състав приема, че вреди е търпял от предприемане на действия по обезпечаване на иска за отнемане на имущество-14.03.2015г. до както сочи страната 29.09.2015г., когато са били вдигнати наложените запори и възбрани. Взема предвид разбира се интензитета на търпените вреди, състоянието на пострадалия днес и прогнозите за пълно възстановяване.

Би могло да му бъде присъдено обезщетение за претърпените вреди и последствия до днес в размер на 8000.00лв. Доколкото вещите лица са категорични, че не могат да бъдат разграничени психическите и психологически последици от преживяното от М.Н. само от воденото срещу него наказателно производство и производство по ЗПКОНПИ /отм./, а пострадалият води и гражданско дело № 1753/2019г. на ВОС, насочено срещу ПРБ за обезщетение за претърпени неимуществени вреди от воденото срещу него наказателно производство, което вярно няма данни да е приключило с влязъл в сила съдебен акт към момента, но ще приключи, съдът намира, че като обезщетение следва да бъде присъдена сумата от **4000.00лв.**, ведно със законната лихва, считано от 11.11.2015г.-датата на прекратяване на производството с решение № 470/11.11.2015г. на КОНПИ, а не 29.09.2015г.-датата на вдигане на наложените запори и възбрани. За сумата от 4000.00лв. първоинстанционното решение следва да бъде отменено и исковата претенция уважена до този размер. За разликата над 4000.00лв. до претендираните 10000.00лв. първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на спора и на осн. чл. 9а, ал. 1 и чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, дължимата държавна такса и заплатеното възнаграждение за един адвокат, следва да бъдат възложени в тежест на ответната страна по спора, съразмерно уважената част от исковете. Поради това за първата инстанция КПКОНПИ следва да заплати на М. ИВ. Н. сумата от **374.00лв.**, от която сума 364.00лв. е част от заплатеното съгласно договор за правна защита и съдействие и списък по чл. 80 от ГПК на л. 136 и л.137 от първоинстанционното дело и 10.00лв. заплатена от ищеца държавна такса. Първоинстанционното решение, в частта в която са присъдени разноси в полза на КПКОНПИ в размер на **100.00лв.**, на осн. чл. 10, ал. 2 от ГПК следва да бъде отменено. М. ИВ. Н. следва да бъде осъден да заплати на Комисията разноси за първата инстанция в размер на **60.00лв.** на осн. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

За въззивната инстанция КПКОНПИ следва да заплати на М. ИВ. Н. сумата от

5.00лв., представляваща заплатена държавна такса за въззивната инстанция. Макар и защитавана от адвокат, няма доказателства за заплатено адвокатско възнаграждение. М. ИВ. Н. следва да заплати на КПКОНПИ сумата от **60.00лв.**, представляваща юрисконсултско възнаграждение, според отхвърлената част, цялото от 100.00лв., съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 261766/27.05.2021г. по гр.д. № 12194/2020г. на 24-ти състав на ВРС, **в частта** в която е отхвърлен иска на М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2, срещу Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество за заплащане на да размера на сумата от **4000.00лв.**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в психически и емоционален стрес, опетняване честта, достойнството и доброто име на проверяваното лице, сричане на личния и професионалния му авторитет в резултат на образувано с решение от 13.03.2013г. производство за проверка установяване и отнемане на незаконно придобито имущество по реда на ЗОПДНПИ (отм.), ведно със законната лихва от 11.11.2015г. до окончателното изплащане на задължението, на осн. чл. 2а от ЗОДОВ и **в частта** в която М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2, е осъден да заплати на Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество разноски за първата инстанция сумата от **100.00лв.**, на осн. 10, ал. 2 от ЗОДОВ и вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество с адрес гр. София, пл. „Света Неделя“, № 6 ,да заплати на М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2, сумата от **4000.00лв.**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в психически и емоционален стрес, опетняване честта, достойнството и доброто име на проверяваното лице, сричане на личния и професионалния му авторитет в резултат на образувано с решение от 13.03.2013г. производство за проверка установяване и отнемане на незаконно придобито имущество по реда на ЗОПДНПИ (отм.) до 29.09.2015г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 11.11.2015г. до окончателното изплащане на задължението, на осн. чл. 2а от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2, да заплати на Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество разноски за първата инстанция в размер на **60.00лв.**, на осн. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 261766/27.05.2021г. по гр.д. № 12194/2020г. на 24-ти състав на ВРС, в частта в която е отхвърлен иска на М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2, срещу Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество за заплащане за разликата над 4000.00лв. до претендираните 10000.00лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в психически и емоционален стрес, опетняване честта, достойнството и доброто име на проверяваното лице, сриване на личния и професионалния му авторитет в резултат на образувано с решение от 13.03.2013г. производство за проверка установяване и отнемане на незаконно придобито имущество по реда на ЗОПДНПИ (отм.), ведно със законната лихва от 11.11.2015г. до окончателното изплащане на задължението, на осн. чл. 2а от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество да заплати на М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2, разноски за първата инстанция в размер на 374.00лв., на осн. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество да заплати на М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2 разноски за въззивната инстанция в размер на 5.00лв., на осн. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА М. ИВ. Н. ЕГН ***** от гр. Варна, арх. „М.М.“, № 2 да заплати на Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество разноски за въззивната инстанция в размер на 60.00лв., на осн. чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчване на препис на страните при условията на чл. 280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____